

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Sételytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Három hónapra . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A gazdasági munkás- és cselédsegély-pénztárról.

Ez idő szerint alig találhatnánk alkalmasabb és időszerűbb tárgyat, mint a gazdasági- és munkás cselédsegély-pénztár közelebbi ismertetését. Az igaz, hogy a cím nem sokat ígér, mert nem valami szenzációs dologgal foglalkozunk e hasábon; de nem is olyan irányban vesszük fel a tollat és mondjuk el véleményünket, a mely fontos figyelmet és beható tanulmányt ne kívánna.

Véleményünk szerint a mezőgazdasági szociális törvényhozás terén nagyon is fontos az 1900. évi XVI. és utabban az 1902. évi XIV. t.-cz., valamint az annak végrehajtása iránt 6531—1902. sz. a. a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak kiadott terjedelmes és mindent részletesen megmagyarázó körrendelete. — És midőn ezen üdvös intézkedéshez hozzá szólunk, a földművelésügyi miniszter urat csak üdvözölhetjük törekvésében és áldásos munkájában.

Altalánosságban hangzott már a panasz a munkaadó és cselédtartó gazda részéről, hogy a helyzet tarthatatlan, mert nehéz állandó gazdasági munkást és cselédet kapni; a munkás és cseléd részéről pedig, hogy nem becsülik meg a nehéz és verejtékes munkát. — S bizony, ha igazságosak és méltányosak akarunk lenni, elmondhatjuk, hogy e panasznak igen sok esetben alapja is van és azokat mindkét részen megtalálhatjuk. — A gazda nem mindig méltányos munkásával és cselédjével szemben, mert az nem állandó, nem kitartó, nem hűséges és nem megbízható. — A jelen körülmények között azok legtöbbje, minden jobb remény nélkül csak egyik napról, egyik negyedről a másikra él és tartja a családját, kenyéradóját pedig, kitől mindennapi betevő falatját várhatja, titokban ellenségének véli. — Sőt fél tőle nagyon, és látszólag csak azért ragaszkodik hozzá, mert tudja, ha egyszer elszegődött, a törvény köti hozzá. — Ez így nem jól van. — A gazda becsülje meg munkását és cselédjét, ki vele együtt tőri a göröngyöt, — a munkás és cseléd pedig szeresse, tisztelje és bizalommal legyen urához, ki neki a mindennapi-

ról gondoskodik. — Ma a munkás és cseléd nem állandó egy helyen, folyton kószál, vándorol, mint a madár és jobb helyet keres, pedig csalódik. Mert az olyan cselédnek, ki helyét folyton változtatja, nincs bece és azt a birtokos csak szükségéből fogadja meg; — mert azt hiszi, hogy az azért cserél helyet mindig, mert nem hasznavehető és dologkerülő. — Maradjon a munkás és cseléd egy helyen, ha az első év nem jó, jobb lesz a második és harmadik; — a gazda pedig legyen méltányos és igazságos, adja ki a cselédnek a bérét — mi első sorban erkölcsi kötelessége is — pontosan, s a régebbi és érdemesebb cselédekét, gazdasági munkásokat részesítse különös előnyökben is.

Ennek látta szükségét a m. kir. kormány, illetve földművelésügyi miniszterium évekké előbb, midőn behozta a régebbi gazdasági munkások és cselédek megjutalmazását.

Most pedig, hogy a bajokon segítsen és az észlelt nehéz viszonyokon enyhítsen, létesítette az országos gazdasági munkás- és cselédsegély-pénztárt. — Szükségét látta annak, hogy egy oly intézmény létesíttessék, a mely a szolgálat, — a kenyéradót közelebbi és bizalmasabb viszonyba kapcsolja munkásával és cselédjével. — A kenyéradót biztosítsa arról, hogy munkásai, cselédjei állandóbbak legyenek, viszont a munkás, a cseléd pedig urát odaadással, hűséggel szolgálja és tőle várjon minden jót még öreg beteges napjaira is.

Ma a cseléd, a munkás, ha iszákos, ha beteg vagy öreg, munkát és helyet nem kap — és koldulni kénytelen. — Első esetben igaza van a kenyéradónak. Gondoskodjon az állam, hogy a palinka ivás korlátozassék. — A második és harmadik vagy talán a negyedik esetben nem a munkás és cseléd a hibás, mert nem önhibájából került a szerencsétlen helyzetbe; — akkor tehát, ha a munkás és cseléd megérdemli, a a kenyéradó gondoskodjon róla; de a kenyéradótól is az, csak akkor követelhető, ha cselédje, munkása erre reá szolgált, azt kiérdemelte, ha nála sok ideig és hűséggel szolgált. — E célra, e kérdés sikeres megoldására alkottatott a munkás- és cselédsegély pénztár; hogy a munkást, a

cselédet lekösse kenyéradójával szemben. — Egy helyben legyen kénytelen maradni — és öreg, beteges napjaira pedig ura, illetve az általa befizetett csekély járulékok biztosítsák megélhetését.

A hivatkozott törvények és rendelet, a mely járásbeli főszolgabírákkal, városi polgármesterekkel és körjegyzőkkel, hatósági orvosokkal is közöltetett a vármegye alispáni hivatala útján, részletesen és magyarázatokkal ellátva mond el mindent, miképen történik a gazdasági munkás- és cselédnek az országos segély-pénztárba való felvétele és a díjak befizetése, végül a kedvezmény megadása. — Gondoskodik a törvény és rendelet arról, miképen biztosíttassék a munkás és cseléd betegség, szerencsétlenség vagy öregségből beállott munkaképtelenség esetén. — Csekély összegben szabja meg azokat a kötelezettségeket, melyeket a gazda, a kenyéradó már csak felebaráti szeretettől áthatva is tegyen meg. — Egyenlő az a borralalóval, a mit jobban tesz a gazda, ha cselédjének évközben ki nem adja; mert az ivástól is visszatartja szolgáját, ha inkább az országos segély-pénztárba fizeti be s ez által öreg napjait biztosítja számára.

Még arról is gondoskodik a törvény, hogy ha a munkás, cseléd elhal, családjá 60—200 koronáig terjedő segélyben részesülhet s az első 2 esztendőben még különös előnyöket is nyújt arra nézve, hogy a magasabb korú biztosításokat is elfogadja. — Beléphet a segély-pénztárba mindaz, a ki gazdasági munkával vagy ehhez hasonló dologgal és a gazdálkodás akármilyen ágával mellékesen foglalkozik is.

Ajánljuk mindezeknél fogva ezen törvényt vármegyénk közönségének figyelmébe, különösen pedig azoknak, kik a gazdálkodással foglalkoznak, tekintsenek abba belé s a mi jó, a mi üdvös, a mi magyar népünk gazdasági erejét növeli, meritsék ki belőle s tegyenek a hazának jó szolgálatot.

—y.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete élénk tevékenységet fejt ki. Folyó hó 6-án dr. Kovács László

TÁRCZA.

Dalok a forrásnál . . .

I.

Egbe néző bérez tövébe
Árnyas erdő mit fedez,
Egbe néző bérez tövébe
Hűvös forrás csörgedez.

Andalogva kelek-járok
Árnyat ejtő fák alatt,
Velem együtt jár-kei annyit
Eber eszme, gondolat.

Lágy ólén itt a szabadnak
Kéje melynek áthatott,
Dalos szellő hoz magával
Hord magával illatot.

Illatos a bérez fölöttem,
Illatos a völgy alatt.
Elboritva vadvirágos —
Pázsitos a zsenge hant.

Néha-néha mintha egy egy
Hang csendülne, szólana,
Ábrándozó lelkem egy-egy
Edes hangot hallana.

Elmerengék mélyen, hosszan
Egy-egy akkor hang után,
Madár dal az? vagy merengő
Lelkem hangja lenne tán?!

Az! lelkemből fakad egész
Valóm járja-hatja át,
Mintha zúgni hallanám fenn
A szabadság himnuszát.

Itt van! itt van a szabadság!
Zúgó bérezen szárnyra kel,
Szabadságról zeng az erdő
Minden kies: falevel.

Lombok árnyán dali madár
Iblett im ajkamon,
Hő dal ébred s a szabadság
Riadója én dalom.

II.

Isten! kinek tanúd az ég, a föld!
Dicsőségeddel az mint ez betölt!

Kié mélység, magasság; kire vall
Erdő, mező, dala virágival.

Lágy fuvalom, virányon szárnyaló
Zúgó vihar, száguldva rohanó!

A tenger, mely hullámot hányva vet
A hűs forrás, virányos völgy telett.

Az ég ha kéklük avagy elborul,
Sugarat ont avagy esője hull.

Nagy vagy uram! nagy! hatalmad mérhetlen!
Mindenben! óh hagyj imáduom végetlen!!

III.

Az égre nézek; tiszta kék
Magas fák sudarán,
Felül a nap hő sugarát
Ragyogva ontja rám.

Mi édesen susogva kel
Fűvön, fa lombokon.
Suhanya: lágy — szelid szellő
Simitja homlokom.

Be jó! be jó itt! oh be jó
Természet keblében!

Pihenni! gondtalan, nyugodt!
Lelkem is elpihen.

Mig völgy halom bűvölni száz
Szépségét tárja fel:
Hűvös forrás szelid habod
Álomba ringat el.

Elringatott; álmodozom
Ah! ez álom mi szép!
Egy egy-világ, tündér világ,
Egy-egy tündéri kép.

Hűvös forrás csevegj! csevegj!
Takarj el lombos ág!
Hadd pihenjek, ábrándozom,
Álmodozom tovább.

Borsody Béla.

Lussingrandei levél.

1902. szeptember 2.

Az adriai tenger számtalan kikötői közt Abbázia után Lussinpiccoló és Lussingrande azok, melyek legtöbb üdülni és gyógyulni vágyó magyar embert fogadnak be.

Nem csoda! Hiszen itt nem ismernek telet. Egész éven át kínálják gyümölcsöket a fák. Füge, narancs, Szent János kenyér stb. vadon tenyész. Eppen ezért az itteni tengeri fürdő és levegő erősítő és gyógyító hatását a légző szervek megbetegedésénél kitűnő hatásának tartják.

En még csak néhány napja vagyok Lussingrande vendége s így csak a felgyógyulásomra kitűzött idő végén, mondhatok, majd saját magamon való tapasztalatból véleményt az itteni tengeri levegő és fürdő gyógyító hatásáról. Eddig csak annyit tudok, hogy a tengeri fürdő az emberi testre bámulatosan felrészítőt hatással bír.

A magyar haza földéről jelenleg is számosan időz-

polgármester elnökle alatt ismét közgyűlés volt, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: *Baksay István* kir. tan., *Barna Imre*, dr. *Baksay Dezső*, *Czinke István*, *Cseh István*, *Csapó János* id., *Dapsy József*, *Gróssinger Miksa*, *Horváth János*, dr. *Kármán Aladár*, *Koreny Pál*, dr. *Löcherer Tamás*, *Lévay István*, *Lukács Géza*, *Molnár József*, *Perecz Samu*, *Soós Ferencz*, id. *Sütő István*, *Tóth Béla*, *Varga István*, dr. *Veres Samu*, dr. *Zehery István*.

Első tárgy volt Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepély, melyre nézve elfogadták a kiküldött bizottságnak a tanács által is ajánlott következő javaslatát:

1. Mondja ki a képviselőtestület, hogy Kossuth Lajos 100-ik születésnapjának évfordulóját a hatóságok, hitfelekezetek, iskolák, egyesületek és a nagyközönség bevonásával megünnepeli.

2. Az ev. ref., ág. ev. és izraelita hitfelekezetek templomaiban a jelzett sorrendben tartandó s egymásután következő hálaadó istentiszteleteken testületileg részt vesz.

3. Délután 3 órakor diszközgyűlést tart, melyen Kossuth Lajos érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti s a tanácsterem számára közadakozás útján arcképét megfesteti, s az aláírási ívet 50 koronával megnyitja.

4. Az Erzsébet-térre gyülekező egyesületek és hatóságokkal a Széchenyi-kerthez vonul, hol 4 órakor ünnepélyt rendez a következő programmal:

1. „Himnusz“ éneklés a dalárda.
2. Emlékbeszéd, tartja dr. *Veres Samu*.
3. „Kossuth Himnusz“, éneklés a dalárda.
4. Szavaltat.
5. „Kossuth nótát“, éneklés a nagyközönség.

5. Az egész ünnepély rendezésére és a részletkérdések megállapítására polgármester elnökle alatt 6 tagú rendező végrehajtó-bizottság küldessék ki.

6. A város lakossága házaiknak fellebogozására plakátok, a kereskedők pedig üzleteiknek egész napon való zárvatartására körövény útján hívassanak fel.

Az ünnepély rendező bizottságának tagjai: dr. *Kovács László* polgármester elnökle alatt: *Badinyi Gyula*, *Batta György*, *Vigh Gábor* és *Szabó Elemér* a tanács, s *Törkölty József* és dr. *Kármán Aladár* a képviselőtestület részéről.

A kurinci földmives iskolánál megünnepelt három alapítványi helyet 1902—1903. tanévre a tanács javaslata folytán: *Szathmáry József*, *Forster Dénes* és *Kisgergely Dezső* növendékekkel töltik be.

Ezután következett a város villanyvilágításának immár dülöre jutott nagyfotosságu ügye.

A helybeli pénzintézetek tudvalevőleg a villanyvilágítás és ezzel kapcsolatos iparvállalat létesítésére társultak s egy részvénytársaságot alapítottak, melynek eddigi productuma a konzerv-gyár. Most azután alapos tanulmányozás után a világítás kérdésében is megállapodtak, s a részvénytársaság elnöke *Molnár József* beadványt intézett a városhoz, hogy a világítás ügyét bizza a város a konzerv-gyár részvénytársaságára.

A tanács *Molnár József* beadványát elfogadás végett ajánlja a közgyűlésnek azzal, hogy mondassék ki most elvben, miszerint a város átengedi a köz- és magánvilágítást a konzervgyárnak és pedig úgy, hogy a közvilágítás költségeire 5500 koronát fordít a város s a végleges megállapodás céljából a városi rendőrkapitány és mérnök bevonásával bizottságot küldjön ki. — *Molnár József* a beadványt részletesen megindokolja, szóval is megjegyzi, hogy nem nyereszkedésre, de a köz javára történik a világítás kérdésének megoldása, s ki lehetne mondani, hogy a villanyos világítás már ez idén létesíttessék s mint a leginkább megfelelő ajánlat: a Ganz gyáré fogadtassék el. A korlátot is fel lehet állítani minimális gyümölcsösözésre.

Institúcións Endre ügyész nem akar akadályt gördíteni a lebonyolítás elé, azonban óhajtaná, hogy a kedélyek megnyugtató végett is valami elaboratum terjesztessék be a képviselőtestülethez, mert ez en bloc nem adhat elfogadományt.

Dr. *Zehery István* az aggodalmakat némi tekintetben jogosultnak tartja, de a beadvány megszívlelendő. Kimondandó volna szerinte, hogy a világításra vonatkozó ajánlatot elvben elfogadják a közgyűlés s fix összegűl

nek itt. Jelesseink közül itt vannak: *Enez*, *Schmidt* és *Schulek* műegyetemi tanárok, előbbi kettő családjakkal, *Benczúr* festő családja és *Pekár Gyula* országgyűlési képviselő és író.

Schmidt tanár vitorlás jachtot tart itt; a melyen a magyar Colonia tagjait naponként meghajóztatja. Magam is részesültem abban a szerencsében, hogy egy felséges élvezetet nyújtó kirándulásban részt vettem a *Schmidt* tanár ur „*Curul*“ névre keresztelt jachtján. A kedvező szélről dagadó vitorlák a jacht árboczatát a pizai torony módjára ferde helyzetbe állítják, a mi által aztán a jacht egyik oldala magasra emelkedik, míg a másik oldala a vizet hasítja, tarajos habot verve. Ilyenkor a matrózok nem győzik eléggé dicsérni a beneventót.

Mi magyarok, a kiknek háztartásunk nincs, egy Gómörből, *Rozsnyóról* ide származott *Rudi* nevű derék magyar uri ember pensionátusának vagyunk tagjai, hol páratlan gondos ellátásban részesülünk. Hogy többet ne mondjak: a magyar lapok közül három jár a pensionátusnak.

Ma nagy vendége volt az innen negyedóra járásnyira fekvő *Lussinpicolonak*. A legelső magyar ember érkezett meg a zászol-erdővel díszített kikötőbe. Már korán reggel átevezünk *Lussinpicolába* és felmászunk a *Monte Asino* nevű hegyre. — melyről az adriai tengerre gyönyörű kilátás nyílik. — hogy a felséges ur bevonulásának tanui lehessünk. A *Pola* és *Ossero* közt lefolyt flotta-gyakorlat nyert itt szemünk előtt befejezést. Már tegnap megszálltak kisebb tengeri erők a magaslatokat s ma délelőtt a *Monte Asino* is telefonösszeköttetést nyert a kikötővel.

A suppositio az volt, hogy *Pola* felől érkező hajók a *Lussinpicoloi* partokra ellenséges csapatokat akarnak kiszállítani. Ezt megakadályozandó két löszerhajó már a hajnali órákban aknákat rakott le, hogy a gyanútlanul érkező ellenséges hajókat felrobbantsák, két torpedó nasszad pedig a löszerhajók és partvédő csapatok közt egy-résről és a sik tengeren levő 6 hadi és 3 kereskedelmi

5500 koronát állapít meg, melyen belül a bizottság rendelkezhetnek.

Lukács Géza az Institúcións felszólalását jogosultnak tartja, mert az volna helyes, ha számadatokból indulhatnánk ki. A város az ajánlatok közül a relatív előnyöset választhatja ki és szótól megnyugtatta az, hogy a continens első gyárával a Ganz-gyárral akarják megkötni a szerződést.

A haszon maximumának megállapítása helyes s így ő megnyugvással járul a *Molnár* javaslatához annyival is inkább, hogy az ügy halasztást ne szenvedjen.

Jaczkó Pál felvilágosít, hogy az ügy már előző alapos tanulmányozás tárgyát képezte, s bár a Ganz-gyár a többinél valamivel drágább, mégis szivesen hozzájárul ahhoz, hanem az 5500 koronát pontosan nem szabná meg. *Molnár* erre is válaszolt s a látszólagos többletet megmagyarázza onnan, hogy az áram bevezetése okozza ezt. Az áram ugyanis az összes utcákba belesz vezetve s kényszerítve senki nem lesz a bevezetésre, de a kinek tetszik, annak újabb tőkebefektetés nélkül adhatjuk az áramot.

A képviselőtestület elfogadta a tanács javaslatát, a törvényhatóság jóváhagyásától feltételezetten kimondta, hogy a világítás létesítését átadja a konzervgyárnak, úgy hogy a közvilágításra a város 5500 koronán belül levő összeget fordít. A kiküldött bizottság tagjai: Polgármester elnökle alatt, *Badinyi Gyula*, *Jaczkó Pál*, dr. *Veres Samu*, *Gróssinger Miksa*, id. *Csapó János*, *Rábely Miklós* és *Perecz Samu*.

A felmondott regále kötvények beváltására nézve azt határozta a közgyűlés, hogy a városi regále kártalanítási kötvények újra értékpapirokban helyeztessék el, az árvagyámpénztárban őrzötték értéke pedig 4% kamattal a közgyűlés által állami adóhivatalban helyeztessék el.

A legtöbb állami adót fizetők névjegyzékének összeállítására *Baksay István*, dr. *Löcherer Tamás* és *Dapsy József* küldettek ki, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Hírek és vegyesek.

Gyásztisztiztetel. Erzsébet magyar királyné tragikus halálának évfordulóján, f. hó 10-én városunk középületeire kitűzték a gyászlobogót, s a római kath. templomban ünnepélyes gyásztisztiztetel tartott *Szeman* Endre prépostplébános. Az istentiszteleten az összes hivatalok és hatóságok képviselői résztvettek s a méntelep tisztikara is megjelent a templomban.

Uj czimzetes püspök. Ő felsége a király dr. *Podhraczký* István rosznyói székeskáptalani nagyprépost. a székesegyház egyik tevékeny és kiváló tagját dulegnői püspökké nevezte ki.

Országos Kossuth-ünnepély. Szeptember hó 19-én Budapesten, az ország szívében nagy országos Kossuth-ünnepélyt rendeznek születésének 100-ik évfordulója alkalmából. Minden vármegye küld képviselőket e magasztos ünnepra s gondoskodik képviseletéről. Vármegyénket *Bornemisza László* alispán és *Lukács Géza* főjegyzőn kívül *Farkas Ábrahám*, *Kubinyi Géza*, *Szentiványi Árpád* és *Putnok Mór* országgyűlési képviselők, *Hevessy Benedek* földbirtokos, dr. *Szeless Ödön* ügyvéd és dr. *Dienes Gyula* lapunk szerkesztője, ügyvédjelölt fogja képviselni. A küldöttség találkozási helye az ünnep reggelén 9 órakor, a „Pannonia“ szállodában.

Fejedelmi vadászat Gómörben. A Koburg Kobaryak murányi és balogvári erdőségeikben szeptember hó 12-én veszi kezdetét az évi szokásos szarvas vadászat. Reszt fognak venni a házi gazda *Koburg Koháry* Fülöp hercegen kívül fia: *Lipót* herceg, veje *Günter* Ernő herceg, azonkívül számos magyar és osztrák főúr. Miután a tenyész fehér szarvas ez idén már nagyon elszaporodott, — mint halljuk, erre is fognak vadászni. — Tervebe van és várják *Vilmos* német császár eljövételét is, mivel ha elfogadja *Hohentlohe* herceg meghívását a Tátrába való zergevadászatra, így a császár ellátogat a murányi erdőségekbe is, melyben utoljára 1885 ben már vadászott egy ízben.

A helybeli kaszinó választmánya folyó hó 7-ikén délelőtt *Kubinyi Aladár* elnökle alatt ülést tartott, melyen a Kossuth-ünnepélyre vonatkozólag kimondották, hogy a város által rendezett ünnepélyhez

hajó közt másrésről az összeköttetést tartották fenn, folyton czirkálva s óránként 20—23 mérföldet haladva.

Délelőtt 11 óra tájban *Pola* felől az azúr-kék tenger távoli láthatárán előbb 5, majd 7 és végül 9-re szaporodott pontocska jelent meg, a melyekről sejtettük, hogy tengeri hajók lesznek; de csak egy óra múlva voltak kivehetők a hajók halvány körvonalai és csak újabb egy óra múlva vonultak a kikötőbe imponáló méltósággal a legfőbb hadurat hozó „*Miramare*“ 3 árboczos páncélos colassussal, élükön a „*Pelikán*“, melyen *Reiner* főherceg ült, azután 3 „*Loyd*“-gőzös és végül a „*Wien*“, „*Budapest*“ és „*Monarch*“ nevű tengeri szörnyek.

A király elé festői képet nyújtó vonalban egy gőzhajó által vezetett vitorlás csónakokból álló menet vonult a fogadó küldöttséggel és a „*Miramare*“-t beérkeztek, a mi éljencünket túlharsozó, többszörösen visszhangzó hurra kiáltással és a „*Gott erhalte*“ hangjaival fogadták. A kikötés után a hajókról gőzesolnakok ágyúkat szállítottak a magaslatok lábához, honnan azok a csónakokra vonattak fel.

A „*Miramare*“ a király kíséretével leszállva, gőzesolnakokon a patkó alakú kikötőt az ezreke rugó néptömeg örömrivalgásait fogadva, kétszer körüleszalagolta, azután anélkül, hogy partra szállt volna, a „*Miramare*“ visszatért.

Este a kikötő körül lépcsőzetesen emelkedő félkörben elterülő város tündéri fényvel voltivilágítva. Ennél szebb látvány ritkán tárul földi halandó szeméi elé. A kivilágítás méltó befejezése volt *Lussinpicolo* ünnepének. Hogy az ellenség az éjjel, vagy holnap megjelenik-e? *Vederemo*.

A gómörmegei muzeum okmánytárából. Ez okmánytárban sok valóban becses és értékes adat őriztetik, mint eredeti okmány, s a közönséget is érdeklő okmányokat a muzeum érdemes igazgatója ismertetni fogja. — Olvasóink bizonyára nagy köszönettel veszik; a közlést pedig már most megkezdjük:

csatlakoznak, azon testületileg részt vesznek. — A könyvtár rendezése már be van fejezve, s a régi értékes könyvek egyrésze a muzeumban helyeztetik el, ugyanott helyezik el őrzés végett *Izso* „*Busuló juhász*“-ának sikerült szobrát. Uj tagként felvétellett *Domján Lajos* kir. törvényszéki bíró.

Hegyessy Sándor. Ismét fekete zászlót len-

get a szél a vármegyeheza ormán. Régi kipróbált harcosát: a f. hó 5-én Csoltón 78 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt mezőhegyesi *Hegyessy Sándor* gyászolja a vármegye. A messze mult időkbe, az alkotmány ébredésének idejébe nyulik vissza még az ő politikai szereplése. — Mint a hazáját igazán szerető magyar ifju kezdte ő szereplését a vármegyében és érdemekben gazdag hosszú pályafutása alatt mindig a haza és a közügy érdekében munkálkodott önzetlenül. — Kevesen vannak már, kik az ő szerepléséről hűséges képet tudnának rajzolni, de vármegyénk jelen korban élő és vezető férfiai még élénken emlékeznek azon boldog időkre, midőn a java korban élő férfi hazafias felszólalásaival buzditotta az ifjabb nemzedéket a megyei közügyeléseken a haza szeretet önzetlen, folytonos ápolására. — A hazaszeretet, a függetlenség ragyogó eszméje volt az ő életének világitó mécse: jó szíve utolsó dobbanásáig. Soha egy pillanatra sem rendült ő meg elvi meggyőződésében s épen ez volt az ok, a mely az egész vármegye közönségének általános, osztatlan bizalmával tisztelte az agg férfit s halála után is a tisztelet teljes glóriájával fogja övezni emlékét. — Nem tartozott ő azok közé, kik nagy lármával igyekeztek volna föltűnni. Csendes, zajtalan munka volt az, mit „*Sándor*“ bácsi végzett; de mindenkor eredményes, még utolsó éveiben sem szűnt meg a közügyet szolgálani, nem volt egyetlen egy bizottság sem, hová ha beválasztották, a reá bízott terhes kötelezettségeknek pontosan eleget ne tett volna. A határt nem ismerő odaadás, a lelkiismeretes pontosság és a jellem-szilárdság volt legszebb erénye. Hűség, vagy elragadottság soh sem vezette tetteiben. Az egyenes uton szeretett ő haladni komoly megfontolással és a körülmények szigorú mérlegelésével. Ha pedig göröngyös utra vezetete szekerét a sors, azelőtt sem fordult vissza, neki hajtott az akadályoknak a közmelegnyugvára igyekezett a göröngyöket, az ellentéteket elsimítani. Hosszu ügyvédi pályája alatt is a szegényeknek, a jogkeresőknek valóságos atyja volt és sokan aldják emlékeztétét. Hosszu időig fog élni közöttünk is emléke, érdemeit pedig megyei közgyűlési jegyzőkönyveink fogják az utókorral is megismertetni. Most pedig midőn már nemes szíve megszűnt dobogni, a gyászoló családdal és rokonokkal együtt zokogunk a frissen hantolt sír felett, mely kihűlt tetemét takarja. Legyen könnyű neki az anyaföld! Legyen pihenése csendes és zavartalan!

Az országos orvosszövetség Tátrafüreden f. hó 7—8-ikán tartott nagyérdemű és rendkívül látogatott kongresszusán vármegyénk területéről: dr. *Kreec Gyula* vashegyi bánya-orvos és dr. *Ruber József* rosznyói közkórházi igazgató vett részt.

Orgonaszentelés. A balogi ev. ref. templom új orgonáját f. hó 7-én avatták fel szép ünnepély keretében, melyen a vidékről is sokan vettek részt.

Tanügyi látogatás. *Kacsokovics* Mihály vallás-és közoktatásügyi minisiteri osztálytanácsos f. hó 5-én este Rimaszombatba érkezett s itt megszemlelte az állami elemi iskolákat. Másnap délelben Tiszolcra s onnan a Garam-völgyre utazott *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő kíséretében az ottani népoktatásügy rendezése céljából.

Halózáás. Nagyrőcze város tekintélyes alakja *Ferdinándy* János nyug. közjegyző fia: *Ferdinándy* Jenő aug. hó 31-én 41 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése f. hó 2-án Budapesten nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraira!

Adakozás. Az egész országban ismert adakozók, a nemesszivű gr. *Andrássy* Dénes és áldott lelku neje, 4000 koronát ajándékoztak az szaloczi evang. ref. egyház részére. — Isten áldja meg a kegyes szívű adakozókat.

A gómörmegei orvos szövetség és orvosgyógyászati egyesület öszi közgyűlését meghívás folytán *Pelsűczön* tartja folyó hó 23-án, mikor az orvosok és gyógyszerészek a *Blum*-féle mintaszerűen berendezett intézetet is megtekintik.

I. Szétsi György rendelete a rimaszombati bírákhoz. Mi Rima Szétsi György Szentelt Vitéz, Gómör Vármegyének Fő Ispánya, Felső Linda, Murány, Balogh, és Liptse; Váraknak örökös, és szabados *Úra* & *Az Felsőleges Római Fejedelmek*, második *Ferdinánd* Császárnak Német, Magyar, Tóth, és Cseh-Országoknak királyának Felső Tanácsa, Magyar Ország Fő Komornyikja és Felső Magyar Ország némely részének Generálissa. Adjuk tudtára mindenknek az kiknek illik ez Levelünknek rendiben. Hogy Rima Szombathban lakó *Fazekas Czéh* Mester hozzá halgató *Fazék* művesekkel együtt hozzánk jöven panaszkodván azon, hogy kívül való Vidéki *Fazék* Művesektől és az ott való Rimaszombathban lakó kúfaroktól akarattok ellen bántások volna, nyilván való károka és fogyatkozásokra. Mi pediglen meg tekintvén azonképen a Pogányoktól való erőltetéseket s látván fogyatkozásokat, oltalmazással lenni mindenek ellen akarunk. Annak okáért ténétek Rima Szombathi Bíráknak hagyjuk és parantsoljuk is ez Levelünknek ereje által hogy a Vidéken lakó *Fazekas* Mestereket megtiltjátok, azonképen Rima Szombathban lakó kúfarokat is, hogy senki Rimaszombathban Héti Vásárkor *Fazekat* ne áruljanak Rima Szombathban lakó *Fazekas* Mestereken kívül, hanem tsak Ország sokadalomkor meg kiáltatván az Héti piartzon, hogy ki ki akaratumkhoz alkalmaztassa magát Ha pediglen valaki az mi parantsolatumk ellen tselekészik, szabadságot adtunk Rima Szombathi Bíráknak és Esküdteknek hogy valamennyi *Fazekat* és egyéb *fazekas* mivét hoznának Rimaszombathi *Fazekasok* kívül, hogy szabad légyen felét mi Számunkra és felét *Gáts* Várában el foglalniok. Ha pediglen a Bírák azt el halgatták és végére mégyünk annak, erős büntetéssel meg büntetjük. Secus non facturi Praesent perlecti exhibent, restit Datum in Arce nostra Balogh Die 29-a Mensis Januarj Anno Millesimo Sexcentimo Vigesimo Tertio Szétsi György m. p. L. S.

Közl: F. J.

Megbízás. A m. kir. igazságügyi miniszter *Salczmann* Ottó a rimaszombati kir. törvényszék aljegyzőjét a rimaszombati kir. járásbírói hatáskörében ügyészi megbízással rendelte ki.

Halálozás. Desseffy Arpád nagyrőcei kir. járásbíró édes anyja esetneki és turkevi Desseffy Imréné e hó elején elhunyt Bécsben. Halála gyászba borította sok vármegyéneki családot is, — kikkel rokonságban állott.

Iskolai év megnyitása. A helybeli állami elemi iskolák növendékei folyó hó 9-én gyülekeztek össze először az új tanévben iskoláikban, az év megnyitói ünnepélyére, melyen a szülők közül is sokan megjelentek. A fiúiskolában *Törköly József* igazgató, a leányiskolában *Matolcsy Pál* tanító intézkert a növendékekhez buzdító szavakat s felolvasták az iskolai rendtartást. Az ünnepélyeken a növendékek a himnust és a szótát énekeltek. 10-én a tanítások megkezdődtek.

Színlelőadás. A rimaszombati kereskedő-ifjak létesítendő együleti javára 1902. szeptember hó 7-én, táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendeztek. Színre került *Lukácsy Sándor* három felvonásos eredeti népszínműve „Az Isten keze.” Az előadás minden tekintetben megfelelt a várakozásnak. Kötő volt az összejáték, a mi a rendezőnek: *Paal Gyulának* szolgálat dícséretére. Az egyes szereplők mind jól megállták a helyüket. Különösen kiténtek nagyobb szerepeikben: *Kovács Erzsike* (Liliom Klári), *Molnár Irma* (Juliska), *Kiss Juliska* (Szekecsné), *László Juliska* (Zsófi), továbbá *Kenyeresz József* (Gondos Mihály), *Gabányi Arpád* (Pista), *Szegő Sándor* (Dani). De a többi kisebb szereplők is megérdemelnék, hogy külön-külön névszerint említsem fel őket, de térszűke miatt nem tehetvén, ezuttal elégedjenek meg ezzel a tömeges dícsérettel. — Az előadást pompásan sikerült táncmulatság követte. — A dolog pénzügyi részét vagyis a kiadások és bevételek mérlegét, ugyszintén a felülfizetéseket lapunk más helyén közöljük.

Új gyári orvos. Az egyesült magyarhoni üveggyárak ujtalvölgyi gyártelepére dr. Deutsch Miksa volt nagykállói elmebeteg intézeti orvos választott meg, s az új orvos állását mult csütörtökön el is foglalta.

Halálozás. Dr. *Nádas Géza* ügyvédjelölt, kit városunkban is sokan ismertek, f. hó 6-án Besztercebányán 25 éves korában elhunyt. Halála mindazon körében, kik a tehetséges és szorgalmas, derék fiatal embert ismerték, ószinte részvétet kelt. F. hó 8-án temették. Béke poraira!

Gyártelepek vizsgálata. A járási főszolgabírói képviselőtársaság *Molitoris Zoltán* és dr. *Fodor Béla* járásorvos folyó hó 10-én hivatalos vizsgálatot tartottak a kokovai és ujtalvölgyi üveggyárakban s a gyurkókai fűrésztelepen.

Agarász egylet gyűlése. A gömörvármegyei agarász egylet augusztus hó 31-én Tornallyán tartotta közgyűlését *Szelezky Zoltán* alelnök vezetésével. Jelen voltak: *Hámos Aladár*, *Id. Kubinyi Géza*, *Ifj. Kubinyi Géza*, *Ragályi Gyula*, *Szentmiklóssy Béla*, *Máriássy Gyula*, *Szelezky Zoltán*, *Szelezky Arpád*, *Fáy Antal*, *Ragályi István*, *Ifj. Szontagh Zoltán*, *Heinzelmann Béla*. Az elnök a közgyűlésen üdvözlő a társaság megjelent tagjait és bejelent *Hámos Zoltán* elnök leköszönését. A leköszönést nagy sajnálattal tudomásul veszik s egyhangulag elhatározzák, hogy a volt elnöknek lelkes és ügybuzgó közreműködéséről jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak. — Elnöknek egyhangulag nagy lelkesedéssel *Ragályi Gyula* választott meg. Titkarnak: *Ragályi István*, pénztárnoknak: *Ifj. Szontagh Zoltán*. Az elegy-verseny október hó 18-án és következő napjain tartatik Tornallyán, találkozás 9 órákor reggel a „Fehér ló” szállodában. Gyepvezér lesz: *Szelezky Zoltán*, akadályoztatása esetén *Kubinyi Géza*. — Bírák: *Fáy Antal*, *Hámos Aladár*, *Putnoky Mór*, *Farkas Zoltán*, *Hanvay József*.

A helybeli conserv-gyár a pozsonyi kiállításra egy saját készítményeiből összeállított gyönyörű gyűjteményt küldött. A gyümölcs, főzelek és hus conservék, melyek igen szépek és kitűnő minőségűek, izlésesen és tetszetősen vannak adjusztálva is ugy halljuk, hogy a kiállításon méltó feltűnést keltettek. Már annak is híre jár, hogy ez első produktumok elismerést és kitüntetést fognak juttatni a gyárnak.

Felozlott zenekar. *Palócz János* jóhírű zeneszűnk tudvalevőleg midőn tavaly *Oláh Gyula* zenekarából kivált, új zenekart alakított, egy ideig városunkban működött, majd a fürdő szezon alatt szerződése értelmében Alsó-Tátrafürdőbe ment. Most, mint halljuk, a fürdő szezon végével vége lett a zenekarnak is, szétozlott s jó zeneszűnk *Palócz János* Rozsnyón telepedett le.

Az esküdtszéki főtárgyalások folyó hó 4-ikén fejeztettek be. 3-án este és 4-én *Polyák Bukó* András és *Ruszó Bóri Lajos* álltak a bíróság előtt. A kir. ügyészség vádat emelt ellenük, mert 1902. május 15-én *Pelsőcz és Lekenye* községek között *Csiszár András* megtámadták, *Ruszó Lajos* késsel 4-szer megszurta s rajta 8 napon tul, 20 napon belül gyógyuló, testi sérüléseket ejtett, *Polyák András* ez alatt 56 fillér készpénzt elvette, a btkv. 344 § ába ütköző, a 349 § 2. p szerint minősülő rablás büntette miatt; 2. mert ugyanazon nap *Bene István* német megtámadták, a földre taperték, pénzt követeltek tőle, s vele erőszakoskodtak, de szándékukban a nő erős védekezése őket meghiúsította. — Az esküdtbíróság elnöke: *Kubinyi Aladár* törvényszéki elnök volt, bírák: *Vozary György*, *Kolbaj Sándor*, jegyző: *Salzmann Ottó* tszéki aljegyző. Kisorsolt esküdtek voltak: *Vajda András*, *Szűgyi Zsigmond*, *Lengyel Sámuel*, *Dénes Géza*, *Márikovszky Géza*, dr. *Wallentinyi Dezső*, *Törköly József*, ifj. *Turóczi Miklós*, *Lévay István*, *Rakottay Danó*, *Matolcsy Pál* és *Jeszny Gáspár*. Pótesküdték: *Fekete Pál* és ifj. *Nagy István*. A vádhatóságot dr. *Mészáros István* kir. ügyész képviselte. Védők voltak: dr. *Fráter Sámuel* és dr. *Cziner Miksa* képviselőiben dr. *Witt Sándor*. — A bizonyítási eljárás befejezése s a plaidoyer után az esküdtek verdiktje alapján a kir. törvényszék, mint esküdtbíróság *Polyák Bukó* András I. rendű vádlottat rablás büntette és erőszakos nemi közönség büntetése miatt 1 év és 3 havi börtönrre, *Ruszó Bóri Lajos* II. rendű vádlottat rablás büntette miatt a 92 § alkalmazása mellett 1 évi és 3 havi börtönbüntetés és 3 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlásának a felfüggesztésére s mind ét vádlottat egyetemleg 179 kor. 90 fillér büntügyi költség megtérítésére ítélte. Az ítélet jogerőssé vált.

Templomavatási ünnepély. Nagyrőcéről írják lapunknak: Lélekemelő ünnepélynek volt tanuja e hó 3-án Nagyrőce város közönsége. A délelőtti folyamán már általános ünnepi hangulat töltötte el a várost, mintegy jelűl a nagyszerű ünnepély közeledtének. E napon avatta fel *Singer S. Leó* rimaszombati ker. főrabbi a közadakozásból nagy nehézségekkel felépült izraelita templomot. Az ünnepély délután 3 órákor kezdődött s azon a nagyszámu helybeli és vidéki előkelő közönségen kívül részt vett valamennyi helybeli hatóság is. Az ünnepély a templom udvarán kezdődött, hol a nagyszámu közönség összegyűlt. A program első pontja volt a kitűnő erőkből szervezett chorus bevezető zsoltára, melyet a miskolczi 8 tagból és *Wolfgang Salamon* főkantór vezetése alatt álló énekkar adta elő. — Az ének harmonikus előadása valóban művészes volt s oly megható a melódiaja, hogy mindenkit áhitatra indított. Utána *Wolf Ede* hitközségi elnök ünnepélyes szavakkal felkérte a főrabbit, hogy a templomot — s mint mondá — hitüknek művét e világitó tornyát avassa fel s adja át rendeltetésének. Erre a főrabbi előtt, ki egy arany kulcsot tartott kezében s a szentírásból mondott idézeteket, egyszerre kitárlottak a templom ajtai és aztán a főrabbi s az egész közönség a templomba vonult, hol több ünnepies és művészesen előadott zsoltár és a thora körülhordozása után következett a főrabbi gyönyörű beszéde. Nem volt ember, ki magasztos gondolatokkal, érzelmekkel ne távozott volna el a beszéd elhangzása után a templomból. A lángoló szónoki hévvel előadott magas philosophiai alapon álló s életigazságokkal telt szónoklat valóban elragadó volt minden tekintetben. — Nagy hatást keltett, mikor a szónok a vallást, mint az erkölcsi világrend tényezőjét, alapját az élettel, az egész emberiséggel, annak magasztos rendeltetésével, a hazával, társadalommal kapcsolatba hozta! — A gyönyörű beszéd szinte duzzadt a mély valóság érzelmétől, haza- és ember szeretettől. — Majd a főrabbi áldást kért mindenkire, kik a templom felépítéséhez anyagi áldozattal, szellemi és testi munkával hozzájárultak, áldást kért az egész emberiségre, a hazára, Nagyrőce város közönségére; köz- és magánintézetekre, a hitközségre és minden emberre, mely után a templomot rendeltetésének átadta. A gyönyörű beszéd könnyeket esalt a jelen voltak szemébe. — A program következő pontja a királyért való ima volt. Végül a chorus remekül énekelte a magyar himnust, melyet a hatóságok s a jelen voltak állva hallgattak végig. Ezzel az ünnepély a templomban este 6 órákor véget ért. A város notabilitásai s a megjelentek közül sokan gratuláltak a főrabbinak s a főkantornak. A közönség pedig nemes, magasztos érzelmekkel távozott el az ünnepély színhelyéről. Este 8 órákor 200 terítékű bankett volt a városi vendéglő nagytermében, a melyen a hitközség tagjai s a városi előkelőség nagy része vettek részt. *Stefanics Károly* polgármester posztát a királyra emelte, mit harsogó éljenzés követt. Ezután a chorus a királyt éltető s több hazafias darabot adott elő nagy tetszés mellett. Ezt a nagyszámu hazafias pohárköszöntő követte. A főrabbi a polgármesterre s aztán egy szentírás hasonlattal élve a jöteleményt publikálni megtűnt elnévelen anyagra, *Andrássy Dénes* grófra emelte poharát, ki a templom felépítésének költségeihez jelentékeny adománnyal járult. — Aztán a toasztoknak egész serege következett. *Berényi Lázár* felső kereskedelmi iskolai tanár a főrabbi, *Büchler Béla* könyvkereskedő *Atlasz Adolf* ízr. hitoktatóra s azokra mondott pohárköszöntőt, kik a templom felépítése körül fáradoztak. — Aztán *Mihalik Dezső* urad. főügyész egy az elhangzott toasztoknak zamátját képező pohárköszöntőt mondott mindazokra, kik hazaszeretűkben tántoritlanok, intve a zsidóságot, hogy hazaszeretűkben meg ne rendüljenek s ne csak saját érdekeiket, hanem a haza érdekét is szívükön viseljék. Végül *Dancsházy Gusztáv* felső kereskedelmi igazgató fejezte be a szónoklatok sorát, az ország közgazdasági érdekeit a neveléssel kapcsolatba hozó remek beszéddel a főrabbi emelvény poharát. Aztán a közönség kérésére a chorus énekelte s a hallgatóság mindannyiszor lelkes ovációkban részesítette az énekkart. — Az ünnepély feszelen kedélylyel a hajnali órákig együtt maradtak.

Megégett gyermek Csipkés Erzsébet 12 éves ezigány gyermek f. hó 4-én reggel Ózdon kiesiny testvére való felgyület közben oly közel jutott a tűzhöz, hogy ruhája lángot fogott s a szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett egész testén, hogy még azon éjjel a kórházban meghalt. A bíróság megindította a vizsgálatot s a leánya hullája 5-én felboncoltatott.

A rimaszombati conserv-gyár, mely alig pár hónap óta működik, már is szép eredményt mutat föl és ért el. E hó 7-én tartott közgyűlési jegyzőkönyv kivonatát mint közérdekelte imé közöljük, melyből a közönség tájékozást szerezhet ugy az ügymenet, mint a jövő helyzetéről s a kellő garantiáról. „Kivonat a rimaszombati conserv-gyár részvénytársaság 1902 évi szept. hó 7-én megtartott igazgatósági és felügyelő-bizottsági együttes gyűlésének jegyzőkönyvéből: 1. pont Igazgatósági elnök előterjeszti, hogy a részvénytársaság üzlete kifogástalanul megy, az eddigi bevásárlások a feloldozandó nyers anyag legnagyobb részét biztosították, készletünk a piac számára tekintélyes mennyiségben áll a raktárban. árjegyzékünk kész, az eladások kellő előkészítésével az a végett szükséges hirdetések megtételével s vállalatunk megismertetése érdekében kívánatos egyéb tenni valókkal, az igazgatóság 3 kereskedelmi ismeretekkel bíró, kiváló tagja *Baksay József*, *Dapsy József* és *Boczko Dániel* urak foglalkoznak, összes értékeink el vannak könyvelve, eddigi befektetéseink most már biztos alapon nyugodt előirányzataink azonban elégedhetetlenül szükségessé teszi azt, hogy részvénytársaságunk alaptőkéje 100000 koronáról 200000 koronára fel emeltessek, mert a forgalozó nagymérvű kiterjesztése csak ily nagyobb tőkének a felhasználása mellett lehetséges, a termelők nagy érdeklődése pedig vállalatunk nagy arányban kifejlesztésére eddig szerzett tapasztalataink után bírálva biztos alapot képez. indítványozza a rendkívüli közgyűlés sürgős összehívását s az alaptőke felemelését, — az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes gyűlése az alapszabály megváltoztatásához szükséges 400 drb. részvénytől magasabb részvény számot képviselve, egyhangulag elhatározta az igazgatósági elnök előterjesztésében jelzett, de közvetlen tapasztalataiból is ismert okok alapján, hogy az alapszabályok módosítása s az alaptőkének 100000 koronáról 200000 koronára felemelése céljából rendkívüli közgyűlést hív össze, annak

határidejűl f. évi szeptember hó 27. napjának d. u. 3 óráját a rimaszombati takarékpénztár tanácsstermébe kitűzi s az e célból szükséges hirdetés sürgős közzétételével az igazgatóságot megbizsa, kijelenti, hogy a közgyűlésen az alaptőkének jelzett összegre felemelését indítványozni fogja.

Tűzoltó mulatság Putnokon. A putnoki önkéntes tűzoltó-egylet, mely sokszor tanujelét adta már életrevalósága ügybuzgósága s tevékenységének, most f. hó 7-én tartotta szokásos nyári mulatságát a putnoki fűrdőben. Ezen napon tartották meg a VII. rendezési év közgyűlésüket, melyen a közönség előtt beszámoltak évi működéseikről. Szerették volna jelentésüket a közönséggel ismertetni, elért eredményeiket tettekkel színezn, de — ígéret daczára — lapunk zártáig a jelentés hozzászánk nem érkezett. — Az általuk rendezett mulatság fényesen sikerült, részt vett azon Putnok és vidéke intelligens uri közönsége is, hogy ezuton is részint anyagi, részint erkölcsileg támogassa e virágzó együletet. Délután zene-szóval szép katonás rendben vonultak ki *Friedl György* derék parancsnok vezetésével a fűrdőbe. 7 óra után megkezdődött a tánc s reggeli fél 6 óráig a legjobb s legkellemesebb hangulat mellett volt együtt az egybegyűlt közönség. A négyest 22 pár táncolta. Dicséret illeti a rendezés körül *Fekete Nándor* és *Friedl György* parancsnokokat, *Zsaskovszky Ferenc* titkárt és az egész buzgó tisztikart. Ugy halljuk anyagilag is szép jövedelmet hozott a jótékonycélnak e mulatság.

Vizbefult gyermek. Várbóczon f. hó 6-án d. u. *Molnár Pál*, az ottani molnár 6 éves fia, a malom zsilipjébe beleesett a Rima vizébe, s az álló kerék külöljén felakadva megfulladt. Az esetet a szolgabírói hivatal jelentette a törvényszékhez s f. hó 8-án *Cseh István* vizsgálóbíró helyszíni szemlélt tartott és ugyanekkor a hullán törvényszéki boncolást végeztek a szakértők. A vizsgálat folyik ez ügyben.

Női kereskedelmi tanfolyam. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a miskolczi állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatban, női kereskedelmi tanfolyam létesítését engedélyezte. Ha a tanfolyamra kellő számu hallgató jelentkezik, akkor a miskolczi női kereskedelmi tanfolyamot folyó évi szeptember hó második felében megnyitják. Jelentkezéseket a felső kereskedelmi iskola igazgatósága fogad el.

Krasznahorka várának műemlékeit, régi-segiteit és levéltárát tudvalevőleg szigoruan őrzik és az ott levő tárgyaknak a lefényképezése és sokszorosítása eddig tiltva volt. Most *Sulyovszky István* uradalmi igazgató értesítette *Vende Aladár*, monografiánk segédszerkesztőjét, hogy gróf *Andrássy Dénes* a krasznahorkai vár régiségeinek lefényképezését és a levéltár átkutatását a monografia céljaira, megengedte. Így tehát a nagyközönségnek is alkalma lesz e történelmi nevezetességű vár műkincseit és régiségeit megismertetni. *Vende Aladár* segédszerkesztő, a monografia munkatársával: *Chizer Kálmánnal*, *Sulyovszky* urad. igazgató meghívására nyomban Krasznahorkára utaztak.

Állatorvosi értekezlet. Gömörvármegye m. kir. állatorvosi f. évi szakértekezletüket *Palm Nándor* törvhat. fő állatorvos vezetésével f. hó 8-án tartották Putnokon. Ez alkalommal *Brauner Gyula* a vármegye területén már 7 év óta uralgó sertésvész járványról szerzett tapasztalatairól számolt be; ősmertette a különböző védőójtási eljárásokat; valamint terjedésének megállítására alkalmazható rendszabályokat. *Vágó Gyula* bemutatta az állami górcsovet; a léplene, sertésvész, gümőkór bakteriumainak legezélravezetőbb festési módját; számos a saját gyakorlatában készített preparátumot. További megbeszélés folyamán azon rendszabályokat vitatták meg, melyek a gazdaközönség érdekében, a szomszédos Szepes- és Nógrádvármegyek felől mindinkább fenyegető, s ugy látszik sok esetben elhullással végződő ragadós száj és körömfájás behurcolásának megakadályozására feltétlenül életbe léptetendők volna.

Halálos baleset. Czereden *Pócsa Antal* 53 éves eselédember f. hó 8-án oly szerencsétlenül bukott a lovak közé, hogy lába és néhány bordája eltörtött s több helyen nagy foku zuzódásokat szenvedett. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba, hol nemsokára meghalt.

„Kossuth album” ezim alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth ünnep rendező bizottsága jóváhagyása mellett egy felelte becses alkalmi műve jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekkarokra és zongorára *Klökner Ede* budapesti zeneműkiadónál. *Huber Sándor* jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjté össze ez albuma a legszébb Kossuth, s szabadságharczi nótákat, melyek eddig hozzáférhetetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izléses szép kiállítás, 25 művet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég, ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. *Pap Zoltán* az orsz. ünneprendező bizottság által hivatalosan elfogadott „Kossuth Himnusz”-át. 2. *Kossuth Lajos* bucsuja az ország határan. „Kitárom reszkető karom.” 3. *Kossuth Lajos* azt üzenté. 4. *Egressy Béni*, „Szózat”. 5. *Egressy Béni*, „Talpra magyar!” 6. *Lányi Ernő*, „Tavasodik még sines harmat se virág.” 7. Világosi fegyverletétel dala 8. *Erődy Ernő*, „Meghalt Kossuth.” 9. *Jón Kossuth* jön! 10. *Lányi Ernő*, „Hát még mindig az a gyűlölt „Gotterhalte” járja.” 11. *Greizinger Iván*, „Kossuth Lajos újra üzent Turinból.” 12. *Greizinger Iván*, „Nem fajult el a magyar vér.” 13. *Csenyery Gyula*, „Turin telett ragyog az ég!” 14. *Garibaldi nóta*. 15. *Egressy Béni*, „1848 as honvédek indulója.” 16. Honvéd tűzér temetése. 18. „Kossuth Lajos levelet írt” stb. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és *Klökner Ede* zenemű kiadóhivatalából Budapest, VIII., *József körút* 24. rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zeneműpiacon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzet minden dal és zenebarátunk megszerzésére melegen ajánlhatjuk annál is inkább, mert ára is feltűnően olcsó van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legszerényebb tehetségűek is megszerezhessék. Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth-ünnepélyt rendező bizottsága által is hivatalosan elfogadott „Kossuth-Himnusz” dr. *Pap Zoltántól*. énekre és zongorára. Ára 1 korona 20 fill. és *Lányi Ernő*, „Tavasodik még sines harmat, se virág” a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér és térfi négyes karra két Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona,

Egészségügyi kimutatás A vármegye tisztifőorvosának havi jelentése szerint augusztus hónap előfordult fertőző megbetegedés: *Vörheny*: Ratkó-Lehota 7 (megh. 1), Simonyi 6, Polonka 4, Felső-Szkalnok 3 (megh. 1), Dénes 3 (megh. 1), Oláhpaták 3 (megh. 1), Rimócza 3, Tornallya 3, Nyustya 2 (megh. 2), Putnok 2 (megh. 1), Poszoba 2, Rimabrézó 1, Rimaszaluzsány 1, Csetnek 1, Alsó-Kálósa 1, Romszónyó 1, Rimaszombat 1. *Kanyaró*: Rimaszécs 1. *Szamárhurut*: Tiszolez 16. *Diphtheria*: Szirk 1, Alsó-Balog 1, Alsó-Szuha 1 (megh. 1). *Hasihagymáz*: Szásza 1, Ragály 1, Jolsva 1, Rimaszombat 2.

Nyilvános nyugtázás. A kereskedő ifjak által f. hó 7-én rendezett táncvigalommal egybekötött műkedvelői színi-előadáson befolyt összegről: — Bevétel jegyekért . . . . . 279 kor. 20 fill. felülfizetésekből . . . . . 8 kor. — fill.

Összesen: 287 kor. 20 fill.
kiadás . . . . . 277 kor. 12 fill.

Pénztári maradvány: 10 kor. 08 fill.
Felülfizettek: Kusiner Vilmos 2 kor., id. Rábely Miklós 2 kor., ifj. Rábely Miklós 1 kor. 20 fill., Beck Jenő 80 fill., Pauvlovics Béla 80 fill., Liptai Andor 40 fill., Haas Salamon 20 fill., Knapp Lipót 20 fill., N. N. 20 fillér. Fogadják a felülfizetők szives köszönetünket. A fenti számolás felülvizsgálva rendben találtatott a fent jegyzett összeg pedig gyümölcsözés végett a már meglevő vagyonyhoz csatoltatott. — Rimaszombat, 1902. szeptember hó 9. — Heksch Bertalan, Kenyeressy József, Soós Gyula, Nyisztor Antal.

Nyilvános nyugtázás. A kokovai ifjuság augusztus hó 24-én a kokovai olvasókör könyvtára javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, melynek bevétele volt . . . . . 201 kor. 80 fillér, kiadása . . . . . 91 kor. 54 fillér.

tiszta maradvány . . . . . 110 kor. 26 fillér. Felülfizettek ez alkalommal: Knöpfler Károly 6 korona, Spitz Henrik 3-40 fillér, Institoris Endréné 3 korona, Kohn Lipót 2-40 fillér, Banczik Sámuel, Fridrich Ede, Verman Mór és Pásztor András 2-2 korona, Breier Ernő 1-40 fillér, Klein Ferencz és Weber Ulrik 1-1 korona, Farkas Andrásné 80 fillér, Dub Albertné, Czinczár Dezső, Figuli János, dr. Glatter Béla, ifj. Knöpfler Károly, Kuchta András, Neumann Vilmos, Pollák Márkus, Reichmann Samu és Sándor, Schabart Ernő, Somogyi Márton, Stubendeck József, Steiner Lajos és Tandlich Hermann 40-40 fillért. Fogadják úgy a nemes szívű adakozók, mint a közreműködő ifjuság a kokovai olvasókör hálás köszönetét. — Kelt Kokován, 1902. szeptember hó 8-án. *Jeszny Gáspár*, olvasóköri pénztárnok.

Meghívó.

A rimaszombati **Conzerv-gyár** részvénytársaság **1902-ik szeptember 27-ik napján** délután 3 órakor a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében; alapszabálya egy pontjának megváltoztatása s a villanyos világítás, mint mellék üzletág rendszeresítése céljából, alaptőkéjének 200,000 koronára felemelése érdekében tett indítvány tárgyalása végett

rendkívüli közgyűlést

tart, mely helyre és időre a részvényes urakat tisztelettel meghívja. — Rimaszombat 1902. szeptember 8.

Az igazgatóság és Felügyelő bizottság.

Eladó.

15 év óta fenálló jó forgalmu **vegyes-, bőr- és vaskereskedésem italmérési joggal** — családi körülmények miatt — esetleg **házzal** együtt — előnyös feltételek mellett — eladó. — Értekezhetni október 1-éig **Jordán Adolf** tulajdonossal **Szent-Simon** (u. p. Felső-Hangony)

2-2

Pályázati hirdetmény.

995. közig. sz. — Jolsva r. t. városnál elhalálozás folytán megüresedett **női kézimunka tanítónői állás** betöltése végett pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása következő:

1. Kézpénz fizetés évi 300 korona.
2. Fuvarral járó 6 kocsis tűzifa.
3. A nyári szünet alatt a növendékektől szedhető díjak.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket ezen polgármesteri hivatalhoz intézve legkésőbb **folyó évi szeptember hó 15-éig** adják be. Jolsván, 1902. szeptember 5-én.

Basilidesz, polgármester.

Pályázat.

A csetnek-vidéki fogyasztási szövetkezet

üzletvezetői (elárusítói) állásra

pályázatot hirdet.

Javadalmazás évi egyezer korona. a tiszta haszontól tíz száztól és két szoba és konyhából álló lakás.

Bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlatok **folyó évi október hó 1-éig** beküldendők. — Az igazgatóság által megválasztott pályázó tartozik egyezer korona óvadékot letenni s az állást azonnal elfoglalni.

Bővebb felvilágosítást levélbeli megkeresésre is szivesen ad a szövetkezet elnöke Csetneken, 1902. szeptember 8.

1-2

Szontagh Andor.

Pályázati hirdetmény.

Nagyőröze r. t. városában elhalálozás folytán üresedésbe jött **pénztárnoki állásra** pályázat hirdettetik

A pénztárnok évi járandósága 1000 korona. Felhívom a pályázni kívánókat, hogy kérvényüket folyó évi szeptember 20-áig alólirotthoz adják be. — Nagyőröze, 1902. évi szeptember 4. **Stefancsok Károly**, polgármester.

Kiadó lakás.

A Kmetty-utca 33. szám alatt **özv. Szabó Györgyné** tulajdonát képező házban egy lakás, mely áll: 3 szoba, konyha és mellékhelyiségekből, folyó évi november hó 1-ére bérbe kiadó. — A feltételek felől értesítés a tulajdonosnál nyerhető.

Hirdetmény.

3493. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Vargicz Gábor Márton** végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Fazekas-Zsaluzsány községben fekvő s a fazekas zsaluzsányi 29. számú tjkvben A. 1. sor. 268. hrsz. alatt foglalt kertből a B. 17. alatti Vargicz Gábor Mártont $\frac{1}{4}$ részben megillető jutalékára 15 korona.

a fazekas zsaluzsányi 81. számú sztjkvben foglalt Vargicz Gábor Márton 281., 282. és 283. hrszamu beltelkére és az azon épült 71/a. szám alatti házra 320 korona;

ugyanazon tjkvben A. 2-10. sorszám alatt foglalt Vargicz Gábor Márton külbirtokára 2634 korona és

a fazekas zsaluzsányi 104. számú tjkvben A. 1. 5. 7. sor. 321/a 529. és 659. hrszám alatt foglalt szántóföldből a B. 32. alatti Vargicz Gábor Mártont $\frac{39}{120}$ részben megillető jutalékra 98 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1902. évi november hó 10.** napjának d. e. 10. óráját Fazekas-Zsaluzsány községbe, a községi bíró házába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 1 korona 50 fillér, 32 korona, 263 korona 40 fillér, 9 korona 80 fillér kézpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi július hó 1. napján.

Pongrácz, kir. törvényszéki bíró

KÖNYV- és
PAPÍRKERESKEDÉS,
KÖNYVNYOMDA.

RÁBELY MIKLÓS

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. sz.

A
„GÖMÖR-KISHONT”
kiadóhivatala.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy Rimaszombatban, a Jánosi-utca 14. sz. a. létezett és jó hírnévnek örvendett **Rakottyai Lajos**-féle

könyv-, papir- és írószerkereskedést

átvettem, és azt

RÁBELY MIKLÓS

czég alatt Rimaszombatban a Deák Ferencz-utca 8-ik sz. a. Benyó Béla-féle házban a kor igényeinek megfelelően ujonnan berendezve, megnyitottam. — Főtörekvésem lesz a szolid, jutányos árak, pontos kiszámlálás mellett a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását és teljes bizalmát kiérdemelni.

Üzletemben nagy választékban kaphatók: imakönyvek, **iskolakönyvek**, irodalmi művek, naptárak, képes könyvek, ifjusági iratok; továbbá kiváló jóminőségű tinták, tollak, írónok, diszes és egyszerű tintatartók, iskolai könyvtáskák és szíjjak, vonalzó, albumok, naplók, jegyzet-, számla- és **üzleti könyvek**, író- és rajztömbök, füzetek, rajz- és írószerek, festékek, képes levelezőlapok, valamint az összes papiros-szakmához tartozó tárgyak.

Ügyvédi, jegyzői és tanítói nyomtatványok nagy raktára.

Kölsönkönyvtár.

Irodai- és nyomtatópapírok, diszes és egyszerű levélpapírok, mindenféle borítékok.

Könyv- és könyvnyomda munkák, könyvkötések, hírlapelőfizetések elfogadtatnak.

A „Gömör-Kishont” kiadóhivatala. — *Dohánytözsde, levél- és okmánybélyegek árulása.*

A midőn üzletmegnyitáshoz a n. é. közönséggel tudatni szerencsém van, egyuttal kérem szives jóindulatu támogatásukat és nagybecsű pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel

IFJ. RÁBELY MIKLÓS.